

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»  
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК  
Кафедра соціології та соціальної роботи**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Декан факультету суспільних наук  
Остапчук Ю.О.  
« 17 » \_\_\_\_\_ 2022 року



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**СОЦІОЛОГІЯ ОСВІТИ**

|                     |                                          |
|---------------------|------------------------------------------|
| Рівень вищої освіти | <b>перший (бакалаврський)</b>            |
| Галузь знань        | <b>05 Соціальні та поведінкові науки</b> |
| Спеціальність       | <b>054 Соціологія</b>                    |
| Освітня програма    | <b>Соціологія</b>                        |
| Статус дисципліни   | <b>обов'язкова</b>                       |
| Мова навчання       | <b>Українська</b>                        |

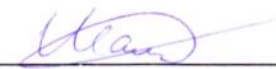
**Ужгород 2022**

Робоча програма навчальної дисципліни «**Соціологія освіти**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** спеціальності **054 Соціологія** освітньої програми «**Соціологія**».

**Розробники:** **Бартош Олена Павлівна**, професор, кандидат педагогічних наук, професор кафедри соціології та соціальної роботи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **соціології та соціальної роботи**

протокол № 13 від «24» травня 2022 р.

Завідувач кафедри  Шандор Ф.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією **факультету суспільних наук**

протокол № 8 від «07» червня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії  Попадич О.О.

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| Найменування показників                                                                          | Розподіл годин за навчальним планом |                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------|
|                                                                                                  | Денна форма навчання                | Заочна форма навчання |
| Кількість кредитів ЄКТС – 3                                                                      | Рік підготовки:                     |                       |
| Загальна кількість годин – 90                                                                    | <b>4</b>                            | <b>4</b>              |
| Кількість модулів – 1                                                                            | Семестр:                            |                       |
| Тижневих годин для денної форми навчання:<br>аудиторних – 3.7<br>самостійної роботи студента – 3 | <b>7</b>                            | <b>8</b>              |
|                                                                                                  | Лекції:                             |                       |
|                                                                                                  | <b>24</b>                           | <b>8</b>              |
|                                                                                                  | Практичні (семінарські):            |                       |
|                                                                                                  | <b>20</b>                           | <b>4</b>              |
| Вид підсумкового контролю:<br>залік                                                              | Лабораторні:                        |                       |
|                                                                                                  |                                     |                       |
| Форма підсумкового контролю:<br>усна                                                             | Самостійна робота:                  |                       |
|                                                                                                  | <b>46</b>                           | <b>78</b>             |

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Соціологія освіти» – отримання систематизованих знань про сутність, характеристику та функції освіти як соціального феномену; освоєння методів соціологічного вивчення освіти; з'ясування сутності та змісту освіти як соціального інституту, знайомство з основними методами соціологічних досліджень у системному вивченні явищ і процесів системи освіти, розкриття ролі і місця освіти в соціальному розвитку суспільства, у всіх сферах життєдіяльності, а також опанування навичками й вміннями характеризувати соціальні проблеми освіти, грамотно оцінювати особливості та механізми взаємодії освіти з іншими соціальними інститутами; аналізувати соціальні відносини у сфері освіти та процеси розвитку суб'єктів освітньої діяльності

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

### **Загальні компетентності (ЗК):**

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

### **Фахові компетентності (СК):**

СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.

СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

СК16. Здатність до адаптації та професійного реагування на виклики соціальних трансформацій.

### 3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є опанування таких навчальних дисциплін освітньо-професійної програми:

- OK9 Основи медіаграмотності
- OK14 Соціологія соціальних змін
- OK17 Загальна соціологічна теорія
- OK28 Соціологія особистості

### 4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Соціологія**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

| Програмні результати навчання                                                                                                                                                                         | Шифр ПРН    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.                                                                                        | <b>РН01</b> |
| Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.                                                                                          | <b>РН03</b> |
| Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.                                                                                     | <b>РН04</b> |
| Проводити пошук ефективних засобів використання соціальних механізмів регулювання соціальних, політичних, економічних, освітніх, етнокультурних процесів методом проведення соціологічних досліджень. | <b>РН19</b> |

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни «**Соціологія освіти**»:

| Очікувані результати навчання з дисципліни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Шифр ПРН                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:<br>знати: предмет, об'єкт, структуру і функції соціології освіти; основні категорії та теоретико-методологічні положення соціології освіти; основні напрямки (школи) у розвитку вітчизняної та зарубіжної соціології освіти; стан, тенденції і проблеми розвитку освіти на сучасному етапі, шляхи її модернізації.<br>вміти: диференціювати наукові картини світу і соціологічні парадигми як підстави формування соціології освіти; характеризувати соціальні проблеми освіти; грамотно оцінювати особливості та механізми взаємодії освіти з іншими соціальними інститутами; аналізувати соціальні відносини в сфері освіти і процеси розвитку суб'єктів освітньої діяльності; аналізувати на теоретичному та емпіричному рівні факти і явища, які відбуваються в освіті; визначити взаємозв'язок соціології освіти з іншими науковими дисциплінами, в тому числі й з соціологічними (соціологією культури, соціологією | <b>РН01</b><br><b>РН03</b><br><b>РН04</b><br><b>РН19</b> |

|                                                                                                     |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| особистості тощо); розкрити місце і роль соціології освіти в процесі реформування освіти в Україні. |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## 5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

### Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: залік; презентація результатів виконаної індивідуальної /групової роботи студента.

### Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

*Форма поточного контролю:* доповідь на практичних заняттях

*Форма модульного контролю:* контрольна робота

*Форма підсумкового семестрового контролю:* залік

### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

| Поточне оцінювання та самостійна робота |    |    |    |    |    |    |    | Модульна контрольна робота | Сума |
|-----------------------------------------|----|----|----|----|----|----|----|----------------------------|------|
| T1                                      | T2 | T3 | T4 | T5 | T6 | T7 | T8 | 50                         | 100  |
| 6                                       | 6  | 6  | 6  | 6  | 6  | 6  | 8  |                            |      |

### Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

| Вид діяльності здобувача вищої освіти      | Модуль 1  |                             |
|--------------------------------------------|-----------|-----------------------------|
|                                            | Кількість | Максимальна кількість балів |
| практичні заняття, доповідь з презентацією | 10        | 50                          |
| підсумковий модульний контроль             | 1         | 50                          |
| <b>Разом</b>                               |           | <b>100</b>                  |

### Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається з тестових завдань та запитання описово-аналітичного характеру.

Тестові завдання покликані оцінити знання з тематичної проблематики модулю, яка надавалася на лекціях і обговорювалася на практичних заняттях. Залежно від орієнтування у тематичному матеріалі по тестах, дане завдання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінене у 30 балів.

Запитання має на меті оцінити обізнаність здобувача з програмовим матеріалом. Залежно від послідовності викладу і орієнтуванні у матеріалі теоретичних питань, ця частина завдань модульної контрольної роботи максимально може бути оцінена у 20 балів.

### Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

**оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) – заслуговує студент, який:**

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

***оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:***

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

***оцінку «добре» (74-81 бал, С) – заслуговує студент, який:***

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

***оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:***

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

***оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:***

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

***оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:***

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

**оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:**

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

**Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами**

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                              |                                                             |
|----------------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                                              |             | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики         | для заліку                                                  |
| 90 – 100                                     | A           | відмінно                                                   | зараховано                                                  |
| 82-89                                        | B           | добре                                                      |                                                             |
| 74-81                                        | C           |                                                            |                                                             |
| 64-73                                        | D           | задовільно                                                 |                                                             |
| 60-63                                        | E           |                                                            |                                                             |
| 35-59                                        | FX          | незадовільно з можливістю повторного складання             | не зараховано з можливістю повторного складання             |
| 0-34                                         | F           | незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни |

## 6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### 6.1. Зміст навчальної дисципліни

**Тема 1. Соціологія освіти як галузь соціологічної науки.** Виникнення терміна соціологія та роль в цьому процесі О.Конта. Три рівні соціології та місце у цій структурі соціології освіти. Передумови виникнення соціології як науки (соціально-економічні, наукові). Функції освіти (Г.Спенсер, Е.Дюркгейм). Освіта як організація (М.Вебер). Освіта як інститут соціалізації (Т.Парсонс). Протистояння системного і конфліктологічного підходу (Р.Дарендорф). Сутність соціології освіти, її об'єкт і предмет. Вплив освіти на соціальну мобільність. Аналіз нерівності освітніх можливостей. Два основних підходи до соціології освіти: інституціональний, соціокультурний. Методи соціології освіти. Теоретична, прикладна та експериментальна соціологія освіти. Специфічні завдання соціології освіти.

**Тема 2. Основні етапи та напрямки розвитку соціології освіти.** Е.Дюркгейм як теоретик соціології освіти. Освіта як форма колективної свідомості. Освіта як соціальний інститут та її залежність від соціально-економічних умов суспільства. Соціальні функції освіти. М.Вебер та

аналіз освіти як соціальної системи. Поняття «культурного статусу». П.Наторп та соціальна педагогіка. Соціальні детермінанти освіти. Виховання у душі спільності. Духовно-моральна складова освіти. Л.Уорд – освіта – інструмент соціального прогресу. Критерій якості освіти – суспільна користь. Динамічні принципи соціального прогресу. Дж. Дьюї та прагматична концепція освіти. Суть освіти та виховання – сприяння самореалізації особистості. Глобальна криза освіти 1960-70-х рр. Сучасні тенденції соціології освіти: європейська (французька) та американська. Вітчизняна школа соціології освіти.

**Тема 3. Основні наукові школи соціології освіти.** Моралістичний напрям соціології освіти (Дж.Пейн, Л.Уорд, Дж.Дьюї). Освіта як основний чинник вирішення соціальних проблем. Інституціональний підхід (Дж.Сирьямаки, Дж.Дьюї) та питання взаємозв'язку освіти та інших соціальних інститутів. Функціональне розуміння освіти (Е.Дюркгейм, Ф.Браун, Ф.Трешер, У.Уоллер, Д.Прескотт, Т.Парсонс, Р.Мертон). П.Сорокін та концепція професійної стратифікації. Конфліктологічний напрям (Г.Зіммель, Т.Веблен) де освіта постає як механізм соціальної диференціації.

**Тема 4. Сучасні проблеми соціології освіти.** Питання взаємозв'язку освіти та глобалізації. Розмиття національних освітніх кордонів у середині 1970-х рр. Реорганізація освітньої політики на залучення транснаціональних інвестицій. Вплив наднаціональних політикоєкономічних чинників на освіту. Глобальні стандарти і універсальні цінності в освіті. Освіта та її стратифікація. Професійні ієрархії і моделі соціальної мобільності. Крос-національні диференціації та освітня нерівність. Соціальні та соціокультурні бар'єри в освіті. Прозорість і точність оцінки якості освіти у глобальному, регіональному та національному вимірах. 6

**Тема 5. Освіта як феномен культури та соціальний інститут.** Сутність освіти як явища культури. Взаємозв'язок динаміки культури та еволюції освітнянської діяльності. Система освіти як культурний посередник. Поняття «ідеал освіченості». Історична конкретність та мінливість цього поняття. Поняття «парадигма», «освітня парадигма». Освіта як особливий тип людської діяльності та соціальний інститут. Особливості взаємодії освіти з іншими інститутами суспільства (держава, сім'я, релігія, наука). Особливості соціальних відносин у сфері освіти.

**Тема 6. Основні проблеми сучасної філософії освіти.** Філософські концепції освіти. Основні напрямки розвитку філософії освіти. Філософія як теоретична основа світогляду. Специфіка філософського знання. Філософська освіта. Поняття іманентного та трансцендентного як специфічний спосіб упорядкування картини світу. Релігія і філософія в пошуках першооснов буття. Світогляд людини і її самоактуалізація як проблема філософії освіти. Антропологія освіти. Аксиологія освіти. Наука і освіта в сучасному інформаційному суспільстві. Постмодернізм і класична філософія освіти. Нові концептуальні парадигми філософії світи.

**Тема 7. Соціальна взаємодія у сфері освіти.** Ознаки взаємодії: предметність, ситуативність, експлексування, рефлексивна багатозначність. Соціальний механізм взаємодії. Теорія соціального обміну, де виграш



рівномірно розподіляється між учасниками (Дж.Хоманс, П.Блау). Теорія раціонального вибору, де соціальна взаємодія – процес координації дій людей (Дж.Коулмен). Парадигма символічного інтеракціонізму як узгодження дій через трансформацію і динаміку їхнього значення (Д.Мід, Г.Блумер, І.Гоффман). Феноменологічна соціологія, де ми надаємо власний смисл діям інших людей (А.Шюц, Т.Лукман, Г.Гарфінкель).

**Тема 8. Стратегічні дослідження у сфері освіти.** Сутність соціологічного дослідження. Методичний та процедурний рівні дослідження. Три типу досліджень: розвідувальне, описове, аналітичне. Масштаби та етапи соціологічних досліджень. Методи збору емпіричних даних (опитування, спостереження, аналіз документів). Основні напрями соціологічних досліджень в освіті (стан та перспективи освіти, фактори підвищення мотивації навчання, становлення і розвиток освітніх систем). Вітчизняні соціологічні дослідження у сфері освіти.

## 6.2. Структура навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем                                | Кількість годин              |           |                         |             |                      |                   |
|--------------------------------------------------------------|------------------------------|-----------|-------------------------|-------------|----------------------|-------------------|
|                                                              | Форма навчання: <i>денна</i> |           |                         |             |                      |                   |
|                                                              | у тому числі                 |           |                         |             |                      |                   |
|                                                              | Усього                       | лекції    | практичні (семінарські) | лабораторні | індивідуальна робота | самостійна робота |
| Тема 1. Соціологія освіти як галузь соціологічної науки      | 10                           | 2         | 2                       |             |                      | 6                 |
| Тема 2. Основні етапи та напрямки розвитку соціології освіти | 6                            | 2         | 2                       |             |                      | 2                 |
| Тема 3. Основні наукові школи соціології освіти              | 10                           | 2         | 2                       |             |                      | 6                 |
| Тема 4. Сучасні проблеми соціології освіти                   | 12                           | 4         | 2                       |             |                      | 6                 |
| Тема 5. Освіта як феномен культури та соціальний інститут    | 12                           | 2         | 2                       |             |                      | 8                 |
| Тема 6. Основні проблеми сучасної філософії освіти           | 12                           | 2         | 2                       |             |                      | 8                 |
| Тема 7. Соціальна взаємодія у сфері освіти                   | 12                           | 2         | 2                       |             |                      | 8                 |
| Тема 8. Стратегічні дослідження у сфері освіти               | 14                           | 6         | 6                       |             |                      | 2                 |
| Модульна контрольна робота                                   | 2                            | 2         | 0                       |             |                      | 0                 |
| <b>Разом</b>                                                 | <b>90</b>                    | <b>24</b> | <b>20</b>               |             |                      | <b>46</b>         |

| Назви змістових модулів і тем                                | Кількість годин               |              |                         |             |                      |                   |
|--------------------------------------------------------------|-------------------------------|--------------|-------------------------|-------------|----------------------|-------------------|
|                                                              | Форма навчання: <i>заочна</i> |              |                         |             |                      |                   |
|                                                              | Усього                        | у тому числі |                         |             |                      |                   |
|                                                              |                               | лекції       | практичні (семінарські) | лабораторні | індивідуальна робота | самостійна робота |
| Тема 1. Соціологія освіти як галузь соціологічної науки      | 10                            | 1            | 0                       |             |                      | 9                 |
| Тема 2. Основні етапи та напрямки розвитку соціології освіти | 8                             | 1            | 0                       |             |                      | 7                 |
| Тема 3. Основні наукові школи соціології освіти              | 10                            | 1            | 0                       |             |                      | 9                 |
| Тема 4. Сучасні проблеми соціології освіти                   | 12                            | 1            | 2                       |             |                      | 9                 |
| Тема 5. Освіта як феномен культури та соціальний інститут    | 12                            | 1            | 0                       |             |                      | 11                |
| Тема 6. Основні проблеми сучасної філософії освіти           | 12                            | 1            | 0                       |             |                      | 11                |
| Тема 7. Соціальна взаємодія у сфері освіти                   | 12                            | 1            | 0                       |             |                      | 11                |
| Тема 8. Стратегічні дослідження у сфері освіти               | 12                            | 1            | 2                       |             |                      | 9                 |
| Модульна контрольна робота                                   | 2                             | 0            | 0                       |             |                      | 2                 |
| <b>Разом</b>                                                 | <b>90</b>                     | <b>8</b>     | <b>4</b>                |             |                      | <b>78</b>         |

### 6.3. Теми практичних занять

| № з/п        | Назва теми                                           | Кількість годин |          |
|--------------|------------------------------------------------------|-----------------|----------|
|              |                                                      | денна           | заочна   |
| 1            | Соціологія освіти як галузь соціологічної науки      | 2               | 0        |
| 2            | Основні етапи та напрямки розвитку соціології освіти | 2               | 0        |
| 3            | Основні наукові школи соціології освіти              | 2               | 0        |
| 4            | Сучасні проблеми соціології освіти                   | 2               | 2        |
| 5            | Освіта як феномен культури та соціальний інститут    | 2               | 0        |
| 6            | Основні проблеми сучасної філософії освіти           | 2               | 0        |
| 7            | Соціальна взаємодія у сфері освіти                   | 2               | 0        |
| 8            | Стратегічні дослідження у сфері освіти               | 6               | 2        |
|              | Модульна контрольна робота                           | 0               | 0        |
| <b>Разом</b> |                                                      | <b>20</b>       | <b>4</b> |

#### 6.4. Самостійна робота

| № з/п | Назва теми                                           | Кількість годин |        |
|-------|------------------------------------------------------|-----------------|--------|
|       |                                                      | денна           | заочна |
| 1     | Соціологія освіти як галузь соціологічної науки      | 6               | 9      |
| 2     | Основні етапи та напрямки розвитку соціології освіти | 2               | 7      |
| 3     | Основні наукові школи соціології освіти              | 6               | 9      |
| 4     | Сучасні проблеми соціології освіти                   | 6               | 9      |
| 5     | Освіта як феномен культури та соціальний інститут    | 8               | 11     |
| 6     | Основні проблеми сучасної філософії освіти           | 8               | 11     |
| 7     | Соціальна взаємодія у сфері освіти                   | 8               | 11     |
| 8     | Стратегічні дослідження у сфері освіти               | 2               | 9      |
|       | Модульна контрольна робота                           | 0               | 2      |
| Разом |                                                      | 46              | 78     |

#### 7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням мережі Google Meet названі засоби, методи та форми визначаються за домовленістю зі здобувачами і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних, практичних (семінарських) та лабораторних занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

#### 8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

##### Основна література

1. Бартош О.П. Соціологія освіти: навчально-методичний комплекс для студентів напрямку 6.030101 «Соціологія». Ужгород: УжНУ, 2016. 66 с.
2. Бартош О.П. Соціологія освіти: методичні рекомендації до курсу. Ужгород: УжНУ, 2021. 24 с.
3. Гавриленко І.М., Огаренко В.М., Сидоренко О.О., Скідін О.Л., Яковенко Ю.І. Соціологія освіти: навчальний посібник. Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2005. 294 с.
4. Городняк І. В. Соціологія освіти: навчальний посібник. Львів: Новий світ-2000, 2011. 265 с.

5. Гвоздецька Б., Рюль В., Варга Н. Соціологія: методичні матеріали до самостійної роботи: навчально-методичний посібник для напряму підготовки «054 Соціологія». Ужгород: УжНУ, 2021. 110 с.

6. Дворецька Г.В. Соціологія: навчальний посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2002. 472 с.

7. Купрій Т.Г. Соціологія освіти: навчальний посібник для студентів непрофільних спеціальностей. Київ: Логос, 2014. 304 с.

8. Нечитайло І.С. Сучасна соціологія освіти: від соціологічної теорії до освітньої практики: підручник для студентів ЗВО. Київ: Ліра-К, 2020. 296 с.

9. Орос О.Б. Соціологія: методичні рекомендації. Ужгород: УжНУ, 2021. 45 с.

10. Орос О.Б., Афанасьєв Д.М. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи студентів спеціальності 054 «Соціологія». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 22 с.

11. Рожанська Н.В. Соціологія освіти: методичні рекомендації з дисципліни для студентів, які навчаються за напрямом підготовки «Соціологія». Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. 36 с.

12. Соціологія освіти. навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. О.Л.Скідіна, І.М.Гавриленка, Ю.І.Яковенка. 2-ге вид., доп. і перероб. Книга 2. Запоріжжя: КПУ, 2009. 288 с.

#### **Допоміжна література**

1. Барвінський А.О. Соціологія. Курс лекцій для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 328 с.

2. Вища освіта в Україні. Навчальний посібник / За ред. В.Г.Кремня, С.М.Ніколаєнка. Київ: Знання, 2005. 327 с.

3. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. Загальний курс: підручник. Київ: Каравела, 2004. 456 с.

4. Навроцький О.І. Вища школа України в умовах трансформації суспільства. Харків: Основа, 2000. 240 с.

5. Перегуда Є.В. Соціологія: навчальний посібник. Київ: КНУБА, 2012. 140 с.

6. Пилипенко В.Є., Вишняк О.І., Куценко та ін. Спеціальні та галузеві соціології: навчальний посібник. Київ: Каравелла, 2003. 304 с.

7. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії: навчальний посібник. Київ: Атіка, 2004. 480 с.

8. Соціологія: терміни і поняття: навчальний словник-довідник / за заг. ред. В.М.Пічі [Ю.Ф.Пачковський, О. І.Пташник-Середюк, С.А.Шудло та ін.]. Львів: Новий Світ-2000, 2018. 658 с.